EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2026.7.20.
COM(2026) 406 final

2026/0226 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a Részes Államok Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) végrehajtásáért felelős bizottságának első ülésén képviselendő álláspontról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya az Unió által a Részes Államok Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) végrehajtásáért felelős bizottságának első ülésén a bizottság és az ülés során létrehozandó albizottsága feladatmeghatározásának tervezett elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozat.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. A Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005)

A Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) az Egészségügyi Világszervezet (WHO) Alkotmányának 21. cikke alapján 2005-ben elfogadott nemzetközi jogi eszköz, amely az 1969-ben elfogadott rendszabályok helyébe lép. A rendszabályok 2007 júniusában léptek hatályba. Jogilag kötelező erejűek a WHO valamennyi tagállamára, valamint a Szentszékre, Liechtensteinre és Palesztinára nézve. A rendszabályok átfogó jogi keretet biztosítanak a globális egészségbiztonság terén, valamint meghatározzák a részes feleknek az akár határokon is átnyúló közegészségügyi-járványügyi események és szükséghelyzetek kezelésével kapcsolatos jogait és kötelezettségeit.

A Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályokat (2005) 2014-ben, 2022-ben és 2024-ben módosították. Az Egészségügyi Világközgyűlés által 2024. június 1-jén elfogadott módosítások – amelyek az eszköz hatálybalépése óta annak leglényegesebb felülvizsgálatához vezettek – célja a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályoknak (2005) a Covid19-válságból és a korábbi járványokból levont tanulságok fényében történő megerősítése. A módosítások a nemzetközi együttműködés, valamint az egészségügyi veszélyekre való reagálás terén végzett közös munka javítására összpontosítanak, és keretet biztosítanak a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) hatásosabb végrehajtását célzó fokozott támogatáshoz.

A Bizottság – a Tanács által a 2022. március 3-i (EU) 2022/451 tanácsi határozatban[1] adott felhatalmazás alapján – az Unió nevében tárgyalásokat folytatott a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) 2024. évi módosításairól az Unió hatáskörébe tartozó kérdések tekintetében. A Tanács 2025. május 26-án elfogadta a tagállamoknak a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályoknak (2005) a WHA77.17 határozat mellékletében foglalt és 2024. június 1-jén elfogadott módosításainak az Európai Unió érdekében való elfogadására történő felkéréséről szóló határozatot[2].

Az Unió nem részes fele a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályoknak (2005), mivel a rendszabályok nem rendelkeznek a regionális gazdasági integrációs szervezetek csatlakozásának lehetőségéről[3].

---

1 HL L 92., 2022.3.21., 1. o.

2 HL L, 2025/1129, 2025.6.4.

3 Megjegyzendő, hogy a Bizottság 2022-ben javaslatot terjesztett elő a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) 64. cikkének módosítására annak érdekében, hogy regionális gazdasági integrációs szervezetek is a rendszabályok részes feleivé válhassanak. E javaslattal nem minden uniós tagállam értett egyet, ezért az nem szerepelt a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) javasolt módosításait tartalmazó csomagban, amelyet az Unió és tagállamai nevében a Cseh Köztársaság nyújtott be a WHO-nak 2022. szeptember 30-án.

Valamennyi tagállam részes fele a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályoknak (2005). Hollandia és Szlovákia ugyanakkor elutasította a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) 2022. és 2024. évi módosításait, miközben Olaszország, a Cseh Köztársaság és Ausztria[4] csak a 2024. évi módosításokat utasította el.

2.2. A Részes Államoknak a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) végrehajtásáért felelős bizottsága

A Részes Államoknak a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) végrehajtásáért felelős bizottságát a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) 54a. cikke hozta létre a Rendszabályok – különösen az együttműködésről, a segítségnyújtásról és a finanszírozásról szóló 44. cikk és a koordinációs finanszírozási mechanizmusról szóló 44a. cikk – hatékony végrehajtásának elősegítése érdekében. Az 54a. cikk egy új, a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) 2024. évi módosításaival bevezetett cikk.

Az 54a. cikk (1) és (2) bekezdése értelmében a bizottság az első ülésén albizottságot hoz létre, amely technikai tanácsadást nyújt és jelentést tesz a bizottságnak. A bizottság ezen túlmenően konszenzussal elfogadja feladatmeghatározását, beleértve azt is, hogy a bizottság hogyan végzi tevékenységét, valamint albizottságának feladatmeghatározását.

Az 54a. cikk (4) bekezdése értelmében a bizottság első ülésén konszenzussal elfogadja továbbá a Rendszabályok 44a. cikkével létrehozott koordinációs finanszírozási mechanizmus feladatmeghatározását, valamint működési és irányítási módját. A bizottság elfogadhatja továbbá a szükséges munkamegállapodásokat azon érintett nemzetközi szervekkel, amelyek támogathatják a koordinációs finanszírozási mechanizmus működését.

Ilyen feladatmeghatározásra vonatkozó javaslat nem áll rendelkezésre. A bizottság első ülésszaka a tervek szerint 2026. augusztus 31-én kezdődik.

2.3. A Részes Államok Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) végrehajtásáért felelős bizottságának tervezett jogi aktusa

Első ülésén a Részes Államoknak a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) végrehajtásáért felelős bizottsága elfogadja saját feladatmeghatározását, beleértve azt is, hogy a bizottság hogyan végzi tevékenységét, valamint albizottságának feladatmeghatározását (a továbbiakban: a tervezett jogi aktusok).

A bizottságnak és albizottságának a feladatmeghatározása különböző kérdésekkel – például az ülések megszervezésével és lebonyolításával, a megfigyelők részvételével, a napirendek elkészítésével, a képviselettel vagy a döntéshozatali módokkal – hivatott foglalkozni, és mint ilyen, magában foglalja a bizottságnak és albizottságának az eljárási szabályzatát.

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

A Részes Államoknak a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) végrehajtásáért felelős bizottsága és albizottsága megfelelő működésének támogatása érdekében az Uniónak olyan feladatmeghatározások elfogadását kell támogatnia, amelyek biztosítják a bizottság és az albizottság üléseinek hatékony, költséghatékony, átlátható és szabályszerű lebonyolítását és megszervezését, és lehetővé teszik az Unió megfigyelőként való részvételét.

[4] Hollandia, a Cseh Köztársaság és Ausztria jelezte, hogy nem áll módjában a módosítások hatálybalépéséig lezárni az azok elfogadására irányuló nemzeti eljárásukat.

Különösen fontos, hogy az Unió megfigyelőként részt vehessen a Részes Államok Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) végrehajtásáért felelős bizottságának és albizottságának ülésein, mivel a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok számos rendelkezése olyan kérdéseket érint, amelyek tekintetében az Unió – az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 168. cikkének az EUMSZ 6. cikkével és 168. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett (5) bekezdése alapján – hatáskörrel rendelkezik arra, hogy a tagállamok intézkedéseit támogassa, összehangolja vagy kiegészítse, és amelyekkel kapcsolatban léteznek uniós szabályok, különösen az (EU) 2022/2371 rendelet szerinti, határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek területén.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

A Részes Államoknak a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok végrehajtásáért felelős bizottságát megállapodás, nevezetesen a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) hozták létre.

A Részes Államoknak a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) végrehajtásáért felelős bizottsága által elfogadandó tervezett jogi aktusok a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) értelmében joghatással fognak bírni az Unióra nézve.

Meghatározzák különösen azt, hogy megfigyelőként részt vehetnek-e a Részes Államoknak a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) végrehajtásáért felelős bizottságában és annak albizottságában az olyan regionális gazdasági integrációs szervezetek, mint az Unió. Az Uniónak a bizottság és az albizottság ülésein való részvételét meghatározó ilyen szervezési jogi aktusok az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése értelmében joghatással bírnak.

Ezen túlmenően a Részes Államoknak a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) végrehajtásáért felelős bizottsága – amelynek feladata a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) hatékony végrehajtásának elősegítése – által elfogadandó feladatmeghatározás megállapítja a határozatok vagy ajánlások elfogadásának módját. Az ilyen határozatok vagy ajánlások befolyásolhatják a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) rendelkezéseinek értelmezését vagy alkalmazását. E tekintetben e rendelkezések – amelyek a nemzetközi jog alapján valamennyi uniós tagállamra nézve kötelező erejűek – jelentős része olyan kérdéseket érint, amelyek tekintetében az Unió – az EUMSZ 168. cikkének az EUMSZ 6. cikkével és 168. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett (5) bekezdése alapján – gyakorolta arra vonatkozó hatáskörét, hogy a tagállamok intézkedéseit támogassa, összehangolja vagy kiegészítse, és amelyekkel kapcsolatban léteznek uniós szabályok, különösen az (EU) 2022/2371 rendelet szerinti, határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek területén. A Részes Államoknak a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) végrehajtásáért felelős bizottsága és annak albizottsága hatáskörrel rendelkezik olyan határozatok meghozatalára, amelyek befolyásolhatják az uniós szabályok, különösen az (EU) 2022/2371 rendelet tartalmát. A tervezett jogi aktusok tehát az EUMSZ 218. cikke (9) bekezdése értelmében joghatással bírnak.

A tervezett jogi aktusok nem egészítik ki és nem módosítják a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. Anyagi jogalap

A tervezett jogi aktusok elsődleges célkitűzése és tartalma egy strukturált keretnek és a vonatkozó munkamódszereknek a Részes Államok Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) végrehajtásáért felelős bizottsága és annak albizottsága számára történő létrehozásához kapcsolódik.

A Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) célja és alkalmazási köre kiterjed *„a betegségek nemzetközi terjedésének megakadályozására, az arra való felkészülésre, az ellene való védekezésre, a terjedés leküzdésére és a közegészségügyi-járványügyi reagálásra a közegészségügyi-járványügyi kockázatokkal arányos és azokra korlátozódó, a nemzetközi forgalmat és kereskedelmet szükségtelenül nem zavaró módon”*.

Tekintettel a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) célkitűzéseire és anyagi jogi rendelkezéseire, a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 168. cikkének (5) bekezdése, amelynek értelmében *„az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében ösztönző intézkedéseket állapíthat meg az emberi egészség védelmére és javítására, és különösen a határokon át széles körben terjedő súlyos betegségek elleni küzdelemre, valamint a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek figyelemmel kísérésére, az ilyen veszélyek korai előrejelzésére és az ezek elleni küzdelemre vonatkozóan”*.

4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja az EUMSZ 168. cikkének (5) bekezdése, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével.

2026/0226 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a Részes Államok Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) végrehajtásáért felelős bizottságának első ülésén képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen az EUMSZ 168. cikke (5) bekezdésére, összefüggésben annak 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) A Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) 2007 júniusában, a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályoknak (2005) az Egészségügyi Világközgyűlés által 2024. június 1-jén elfogadott módosításai pedig 2025. szeptember 19-én léptek hatályba, kivéve azon Részes Államok esetében, amelyek elutasították ezeket a módosításokat.

(2) Az Unió nem részes fele a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályoknak (2005), mivel annak csak államok lehetnek részes felei. Valamennyi tagállam részes fele a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályoknak (2005).

(3) Az (EU) 2025/1129 tanácsi határozat[1] felkérte a tagállamokat arra, hogy – az Unió érdekében – fenntartások nélkül fogadják el a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) 2024. június 1-jén elfogadott módosításait, amennyiben az említett módosítások által érintett kérdések vonatkozásában az Unió közös szabályokat fogadott el.

(4) E módosítások eredményeként többek között létrejött a Részes Államoknak a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) végrehajtásáért felelős bizottsága azzal a céllal, hogy megkönnyítse a Rendszabályok hatékony végrehajtását.

(5) A Részes Államoknak a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) végrehajtásáért felelős bizottsága a tervek szerint első ülésén elfogadja saját, valamint albizottságának feladatmeghatározását.

(6) A Részes Államok Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) végrehajtásáért felelős bizottságának tervezett jogi aktusai elfogadásuk esetén joghatással fognak bírni az Unióra nézve, mivel meghatározzák, hogy megfigyelőként részt vehetnek-e a Részes Államok bizottságában és annak albizottságában az olyan regionális gazdasági integrációs szervezetek, mint az Unió. Ezenkívül a tervezett jogi aktusok – elfogadásuk esetén – joghatással fognak bírni azáltal is, hogy meghatározzák a Részes Államok Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) végrehajtásáért felelős bizottsága és annak albizottsága jövőbeli határozatai meghozatalának módját. A

[1] A Tanács (EU) 2025/1129 határozata (2025. május 26.) a tagállamoknak a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályoknak (2005) a WHA77.17 határozat mellékletében foglalt és 2024. június 1-jén elfogadott módosításainak az Európai Unió érdekében való elfogadására történő felkéréséről (HL L, 2025/1129, 2025.6.4., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1129/oj).

Részes Államok Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) végrehajtásáért felelős bizottságának és albizottságának a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) – különösen az (EU) 2025/1129 tanácsi határozat alapján engedélyezett módosított rendelkezések – alkalmazására és értelmezésére vonatkozó határozatai és ajánlásai meghatározó módon befolyásolhatják az uniós szabályok, és különösen a határokon át terjedő súlyos biológiai, vegyi, környezeti és ismeretlen eredetű egészségügyi veszélyekkel kapcsolatos megelőzés, felkészültség és reagálás koordinálására és megerősítésére szolgáló uniós szintű keretet és mechanizmusokat biztosító (EU) 2022/2371 európai parlamenti és tanácsi rendelet[2] tartalmát.

(7) Ezért helyénvaló meghatározni a Részes Államoknak a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) végrehajtásáért felelős bizottságában a bizottságnak és albizottságának a feladatmeghatározása tekintetében az Unió által képviselendő álláspontot.

(8) Az Unió álláspontját – az Unió érdekében együttesen eljárva – a Részes Államoknak a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) végrehajtásáért felelős bizottságában részt vevő tagállamoknak kell képviselniük.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Unió által a Részes Államok Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) végrehajtásáért felelős bizottságának első ülésén képviselendő álláspont az említett bizottság és albizottsága feladatmeghatározása elfogadásának támogatása, feltéve, hogy a végleges szövegek teljesítik a következő feltételeket:

a) biztosítják a bizottság és albizottsága üléseinek hatékony, költséghatékony, átlátható és szabályszerű lebonyolítását és megszervezését,

b) lehetővé teszik, hogy az Unió megfigyelőként részt vegyen a bizottságban és annak albizottságában.

2. cikk

Az 1. cikkben meghatározott álláspontot – az Unió érdekében együttesen eljárva – a Részes Államoknak a Nemzetközi Egészségügyi Rendszabályok (2005) végrehajtásáért felelős bizottságában részt vevő tagállamoknak kell képviselniük.

3. cikk

Az 1. cikk szerinti álláspontot érintő kismértékű technikai változtatások újabb tanácsi határozat nélkül is elfogadhatók.

[2] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2371 rendelete (2022. november 23.) a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről és az 1082/2013/EU határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 314., 2022.12.6., 26. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2371/oj).

4. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök